

plinacro

OPERATOR PLINSKOGA
TRANSPORTNOG SUSTAVA

19

GODIŠNJE
IZVJEŠĆE
2019.

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE
O STANJU DRUŠTVA
ZA 2019. GODINU**

Zagreb, 21. travnja 2020.

SADRŽAJ

1

IZVJEŠĆE UPRAVE O
STANJU DRUŠTVA – 5

2

TRANSPORT PLINA – 19

3

RAZVOJ I ULAGANJE – 22

- 3.1 RAZVOJNE AKTIVNOSTI – 23
- 3.2 MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI – 23

4

5

6

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA – 25

- 4.1 RAČUN DOBITI I GUBITKA – 26
- 4.2 IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU / BILANCA – 27
- 4.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA – 28

RIZICI – 29

RAZVOJ DRUŠTVA U BUDUĆNOSTI – 36

7

**VAŽNIJI POSLOVNI DOGAĐAJI
NAKON PROTEKA POSLOVNE
GODINE – 42**

T

IZVJEŠĆE
UPRAVE
O STANJU
DRUŠTVA

Kao operator plinskog transportnog sustava u Republici Hrvatskoj, prema odredbama Zakona o tržištu plina ("Narodne novine", br. 11/2018), Plinacro je odgovoran i zadužen za upravljanje, održavanje i razvoj plinskog transportnog sustava. Neprekidnim nadzorom, upravljanjem i održavanjem transportnog sustava i tehnoloških objekata, odgovarajućom pripremom sustava za potrebne uvjete rada, analizom uvjeta u sustavu i predviđanjem njegova ponašanja, Plinacro je i u 2019. godini osigurao pouzdanu i sigurnu isporuku plina.

Tijekom 2019. godine intenzivno su se odvijale aktivnosti na pripremi strateških projekata kako u pripremi studija i tehničke dokumentacije te ishodenju pripadajućih dozvola tako i u pripremi pristupa EU fondovima. Posebna pozornost bila je usmjerena na projekt izgradnje terminala za ukapljeni prirodni plin na otoku Krku (dalje: Terminal za UPP), odnosno otpremni plinovod Zlobin – Omišalj, koji je od strateškog interesa Republike Hrvatske (dalje: RH) te završetak izgradnje kompresorske stanice u Velikoj Ludini.

Ukupno ulaganje u dugotrajnu imovinu u 2019. godini realizirano je u iznosu od 368,58 mil. kuna, od čega kao najznačajnije ističemo dovršetak i puštanje u rad kompresorske stanice u Velikoj Ludini u iznosu od 159,52 mil. kuna te ulaganje u plinovod Zlobin – Omišalj u visini od 59,06 mil. kuna (dio realiziran u 2019. godini). Puštanjem u rad kompresorske stanice 17. siječnja 2020. godine omogućena je uspostava stalnog dvosmjernog kapaciteta na postojećoj interkonekciji između Hrvatske i Mađarske, čime se omogućava i otprema plina s budućeg terminala za UPP na Krku i mogućih novih izvora plina prema Mađarskoj i trećim zemljama gravitirajuće regije.

Također, tijekom 2019. godine ističemo i sljedeće realizirane investicije u objekte transportnog sustava: završetak izgradnje plinovoda Donji Miholjac – Osijek, Donji Miholjac – Belišće, Omanovac – Daruvar, Varaždin II – Kneginec, završetak rekonstrukcije MRS-ova Ivana Reka i Zagreb jug, čime je omogućena veća potrošnja plina za HEP Proizvodnju d.o.o., te aktivnosti u vezi s projektima Jonsko-jadranskog plinovoda (IAP) i interkonekcije s Bosnom i Hercegovinom na pravcu Zagvozd – Imotski – Posušje – Novi Travnik.

Nadalje, Odlukom Hrvatske energetske regulatorne agencije (dalje: HERA/Agencija/Regulator) od 7. prosinca 2018. godine ("Narodne novine" br. 111/18), dana 1. siječnja 2019. godine na snagu su stupili novi iznosi tarifnih stavki za transport plina za 2019. godinu, koji su umanjeni za približno 24% u odnosu na prethodno važeće ("Narodne novine" br. 127/17). Navedena promjena utjecala je na značajno smanjenje prihoda od transporta plina te posljedično i na rezultate poslovanja Plinacra u 2019. godini. Tijekom godine Uprava Društva kontinuirano je pratila ostvarenje prihoda i utjecaj pada tarifa na prihode i poslovanje Društva te o tome redovno izvještavala Nadzorni odbor kroz redovna izvješća o poslovanju kao i HERA-u, u više navrata. Stoga je u srpnju 2019. godine HERA-i podnesen zahtjev za izvanrednom revizijom dozvoljenog prihoda i korekcijom tarifnih stavki.

Nastavno na navedeno, uz racionalizaciju poslovanja Uprava Društva je donijela mјere za osiguranje financiranja izgradnje plinovoda Zlobin – Omišalj, koji je uz dovršetak kompresorske stanice u Velikoj Ludini ključni projekt Društva, a čiji je dovršetak predviđen za kraj 2020. godine.

Unatoč Rebalansom planiranim gubitku, kao direktnoj posljedici kontinuiranog sniženja tarifnih stavki u prethodnim razdobljima, Plinacro je temeljem poduzetih mјera i u 2019. godini poslovaо pozitivno i ostvario neto dobit u iznosu od 15,09 mil. kuna.

Usvajanje Desetogodišnjeg plana razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2021. – 2030. od HERA-e tijekom 2020. godine nužan je preduvjet za održivo poslovanje Društva i budući razvoj plinskog transportnog sustava.

Najvažniji poslovni pokazatelji za razdoblje 2017. – 2019. godine

NAJAVAŽNIJI POSLOVNI POKAZATELJI	Ostvarenje 2017.	Ostvarenje 2018.	Rebalans 2019.	Ostvarenje 2019.	Indeks 4/3	Indeks 4/2
	1	2	3	4	5	6
Transportirane količine plina (mil. kWh)	32.340	29.541		30.808		104,29
UKUPNI PRIHODI (u 000 kn)	655.900	477.497	359.157	399.376	111,20	83,64
Poslovni prihodi	570.309	455.344	351.793	391.572	111,31	85,99
– prihodi od transporta plina	546.498	441.497	327.665	331.033	101,03	74,98
Financijski prihodi	85.591	22.153	7.365	7.804	105,96	35,23
UKUPNI RASHODI (u 000 kn)	384.546	382.149	384.230	381.903	99,39	99,94
Poslovni rashodi	322.363	327.080	334.706	328.620	98,18	100,47
Financijski rashodi	62.183	55.068	49.524	53.283	107,59	96,76
DOBIT RAZDOBLJA (u 000 kn)	234.985	77.847	-25.073	15.089		19,38
ULAGANJE U DUGOTRAJNU IMOVINU (u 000 kn)	93.026	170.541	350.222	368.582	105,24	216,13
BROJ ZAPOSLENIH na dan 31.12.	273	278	285	279	97,89	100,36
	(u 000 kn)	(u 000 kn)	(u 000 kn)	(u 000 kn)		
Dugotrajna imovina	3.658.087	3.728.148	3.937.555	3.983.799	101,17	106,86
Kratkotrajna imovina	913.483	824.028	460.009	535.709	116,46	65,01
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	1.201	1.606	1.600	2.226	139,13	138,61
UKUPNO IMOVINA	4.572.772	4.553.783	4.399.165	4.521.734	102,79	99,30
Temeljni (upisani) kapital	912.022	912.022	912.022	912.022	100,00	100,00
Rezerve iz dobiti	1.830.741	2.065.726	2.143.573	2.143.573	100,00	103,77
Dobit poslovne godine	234.985	77.847	-25.073	15.089		19,38
KAPITAL I REZERVE	2.977.749	3.055.596	3.030.523	3.070.685	101,33	100,49
REZERVIRANJA	8.895	10.024	10.024	8.910	88,89	88,89
Dugoročne obveze	1.290.699	1.138.367	1.002.494	1.011.545	100,90	88,86
Kratkoročne obveze	264.128	270.082	277.313	352.468	127,10	130,50
Odgodjeno plaćanje troškova i prihoda budućeg razdoblja	31.300	79.714	78.411	78.127	99,64	98,01
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	4.572.772	4.553.783	4.398.765	4.521.734	102,80	99,30
EBITDA	375.247	257.469	151.874	198.450		
ZADUŽENOST	34,00%	30,93%	29,09%	30,17%		
TEKUĆA LIKVIDNOST	3,46	3,05	1,66	1,52		
ROA	5,14%	1,71%	0,00%	0,33%		
ROE	7,89%	2,55%	0,00%	0,49%		

Gledajući najvažnije poslovne pokazatelje, vidljivo je da su ukupni prihodi ostvareni u 2019. godini veći u odnosu na Rebalansom planirane, dok su manji u odnosu na ostvarene u 2018. godini, što je posljedica znatno manjeg ostvarenja poslovnih prihoda od transporta plina te manje ostvarenih finansijskih prihoda (prvenstveno prihoda od kamata i tečajnih razlika). Detaljna obrazloženja kretanja prihoda Društva prikazana su u nastavku ovog Izješća. Navedeno je posljedično rezultiralo ostvarenjem znatno manje neto dobiti u odnosu na ostvarenu u 2018. godini.

Sve dospjele obveze po osnovi kredita Europske investicijske banke u 2019. godini su podmirene. Kreditna zaduženost smanjena je za 18,31 mil. eura (glavnica), a s osnova kamata po kreditima plaćeno je 6,55 mil. eura.

Tijekom 2019. godine pretransportirano je, odnosno iz transportnog sustava isporučeno, 30.809 mil. kWh plina što je za 4,29% više u odnosu na 2018. godinu. Isporuka plina u distribucijske sustave smanjena je za 1,41%, dok je isporuka plina za krajnje kupce priključene na transportni sustav veća za 7,19%.

Također, tijekom 2019. godine obavljana je koordinacija, kontrola i praćenje te rješavanje imovinsko-pravnih poslova s ciljem ugovaranja prava služnosti, prava građenja, otkupa zemljišta, naknada za štete, rješavanja u postupcima izvlaštenja te rješavanje vlasničkih odnosa sa svrhom evidentiranja i uknjižbe imovine i prava u zemljišnim i drugim javnim knjigama za nekretnine na kojima se nalaze plinovodi i nadzemni objekti koje je gradio ili planira graditi Plinacro.

U dijelu nabave roba, radova i usluga, a sukladno odredbama Zakona o javnoj nabavi ("Narodne novine", br. 120/2016), Plinacro ima status sektorskog naručitelja i obveznik je primjene Zakona o javnoj nabavi, osim u slučajevima kod nabave robe i usluga kada je procijenjena vrijednost manja od 200 tis. kuna, odnosno za nabavu radova procijenjene vrijednosti do 500 tis. kuna. Postupke nabave roba, radova i usluga do navedenih vrijednosti Plinacro je regulirao internim Pravilnikom.

U 2019. godini ukupna ugovorena vrijednost nabave roba, radova i usluga iznosi je 661,19 mil. kuna, dok je ukupna ugovorena vrijednost javne nabave iznosila 653,27 mil. kuna, a najzastupljenija je nabava putem otvorenog postupka javne nabave u iznosu od 606,07 mil. kuna.

Odlukom Uprave uspostavljen je projektni tim za integralni projekt usklađenja Društva sa Zakonom i Uredbom o kibernetičkoj sigurnosti, proširenjem opsega ISO 27001:2013 certifikacije na cijelo Društvo, te usklađivanjem s tehničkim standardom IEC 62443-2-1 za kibernetičku sigurnost procesnih sustava.

U skladu s praksom društveno odgovornog poslovanja, Plinacro nastoji biti pouzdan partner društvu u cjelini te u lokalnim zajednicama u kojima djeluje i radi na prepoznavanju njihovih specifičnih potreba. Vodeći se kriterijem kvalitete i korisnosti i u 2019. godini je, kroz program sponzorstava i donacija, pružena potpora brojnim udrugama i institucijama za projekte humanitarnog, znanstvenog, kulturnog,

odgojno-obrazovnog i sportskog karaktera, koji pridonose ukupnoj kvaliteti života i razvoju lokalnih zajednica. Plinacro je pomogao u realizaciji ukupno 49 projekata te je za tu namjenu izdvojeno 757 tis. kuna.

Kao Društvo koje posluje u skladu sa sustavima upravljanja kvalitetom, Plinacro djeluje u skladu s međunarodnim normama ISO 9001 Sustava upravljanja kvalitetom, ISO 27001 Sustava upravljanja informacijskom sigurnošću i ISO 50001 Sustava upravljanja energijom. U 2019. godini provedena su dva vanjska nadzora prema normi ISO 9001:2015 koji su završeni uspješno i bez nesukladnosti. Sustav upravljanja kvalitetom u Plinacru se provodi više od 10 godina te je uspostavljen na svim razinama poslovanja i njegova funkcionalnost je temelj uspješnog uvodenja drugih sustava.

U 2019. godini proveden je recertifikacijski vanjski nadzor Sustava upravljanja informacijskom sigurnošću prema normi ISO 27001 te su pregledane i zatvorene dotadašnje nesukladnosti. Sustav upravljanja informacijskom sigurnošću tijekom 2019. godine najviše aktivnosti imao je na usklađenju sa Zakonom o kibernetičkoj sigurnosti operatora ključnih usluga i davatelja digitalnih usluga ("Narodne novine", br. 64/2018), što je Plinacro bio u obvezi provesti do 1. studenoga 2019. godine. Sve su neophodne radnje uspješno provedene u roku te je sustav postavljen sukladno zakonskim i normativnim zahtjevima. Također, u pripremi je proširenje opsega ISO 27001 na cjelokupno poslovanje, što se očekuje u prvom kvartalu 2020. godine.

Nadalje, temeljem Zakona o energetskoj učinkovitosti ("Narodne novine", br. 116/2018) i prema zahtjevima norme ISO 50001, za što se Plinacro certificirao 2018. godine, proveden je niz aktivnosti vezanih za planove mjerena i energetski pregled. Sukladno zakonskom okviru i internoj dokumentaciji prati se i evidentira sva utrošena energija po svim lokacijama Plinakra od 2016. do 2019. godine te se bilježe uštede energije, koje su rezultat provedenih preporuka Tima za upravljanje energijom. Prvi nadzor vanjskih revizora nakon certifikacije uspješno je održan u siječnju 2019. godine, a drugi u veljači 2020. godine. U nadzorima nisu ustanovljene nesukladnosti. U pripremi su daljnje aktivnosti smanjenja potrošnje energije te usklađenje s novom normom ISO 50001.

Uzimajući u obzir sve navedeno, u 2019. godini ostvareni su znatno niži prihodi od transporta plina kao posljedica sniženja tarifnih stavki u prethodnom razdoblju. Navedeno značajno utječe na poslovanje i razvoj Društva te predstavlja izazov u narednom razdoblju. Unatoč tome, sve aktivnosti definirane osnovnom djelatnošću Društva uspješno su izvršene te možemo konstatirati da je Plinacro u 2019. godini, kao i u prethodnim godinama, osigurao stabilno poslovanje te pouzdanu i sigurnu isporuku plina uz kontinuirano unaprjeđenje poslovanja u svim segmentima.

TIJELA DRUŠTVA

Nadzorni odbor

- Drago Jakovčević – predsjednik Nadzornog odbora do 3. prosinca 2019. godine
- Igor Vuković – predsjednik Nadzornog odbora od 3. prosinca 2019. godine
- Ilijana Krešić Rajić – članica Nadzornog odbora
- Dražen Arnold – član Nadzornog odbora
- Tomislav Barada – član Nadzornog odbora
- Krešimir Gomboc – član Nadzornog odbora kao predstavnik radnika od 14. ožujka 2018. godine do ožujka 2019. godine
- Antonio Sesvečan – član Nadzornog odbora kao predstavnik radnika od ožujka 2019. godine

Uprava

- Ivica Arar – predsjednik Uprave
- Daria Krstičević – članica Uprave
- Marin Zovko – član Uprave

Revizijski odbor

- Ivica Smiljan – predsjednik Revizijskog odbora
- Lajoš Žager – član Revizijskog odbora
- Mihovil Andelinović – član Revizijskog odbora
- Ilijana Krešić Rajić – članica Revizijskog odbora
- Drago Jakovčević – član Revizijskog odbora do 3. prosinca 2019. godine
- Srećko Prusina – član Revizijskog odbora od 3. prosinca 2019. godine

Skupštinu društva Plinacro do 24. srpnja 2019. godine činio je Goran Marić, predstavnik Vlade Republike Hrvatske, a od 24. srpnja 2019. godine Skupštinu Društva čini Tomislav Čorić, ministar zaštite okoliša i energetike RH koji je ujedno predsjedavajući i jedini član Skupštine Društva.

Reviziju godišnjih finansijskih izvještaja društva Plinacro d.o.o. za godinu koja je završila 31. 12. 2019. obavio je nezavisni revizor Fact revizija d.o.o. i izdao nemodificirano izvješće. Izvješće neovisnog revizora priloženo je uz godišnje finansijske izvještaje Društva.

revizija

FACT revizija d.o.o.
Revizorska Udruga za
reviziju i finansijsko
računovodstvene usluge
OIB: 66518066056
MB: 0415545
E-mail: info@fact.hr

URED ZAGREB
Radnička 45
10 000 Zagreb
F: +385 (0)1 4400 012

URED SLAVONSKI BROD
Tome Skočića 8, 55 000 Slavonski Brod
M: +385 (0)98 748 993, +385 (0)91 239 5836
URED KARLOVAC
Vladimira Nazora 8, 47000 Karlovac
M: +385 (0)98 284 554, +385 (0)96 246 578

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA UDJELIČARIMA I UPRAVI DRUŠTVA PLINACRO d.o.o., Zagreb

Izvješće o reviziji godišnjih finansijskih izvještaja

MIŠLJENJE

Obavili smo reviziju godišnjih finansijskih izvještaja društva Plinacro d.o.o., Zagreb, Savska cesta 88a (dalje u tekstu „Društvo”), za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (“Društvo”), koji obuhvaćaju Izvještaj o finansijskom položaju (Bilancu) na 31. prosinca 2019., Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaj o promjenama kapitala i Izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te Bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi godišnji finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju finansijski položaj Društva na 31. prosinca 2019. i finansijsku uspješnost i novčane tokove Društva za tada završenu godinu u skladu s Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI-ima) koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije.

OSNOVA ZA MIŠLJENJE

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su podrobne opisane u našem Izvješću neovisnog revizora u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju godišnjih finansijskih izvještaja. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe (IESBA Kodeks) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostačni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

ISTICANJE PITANJA

Društvo će pripremiti konsolidirane godišnje finansijske izvještaje Društva i njegovog ovisnog društva (Grupa), te radi boljeg razumijevanja poslovanja Društva u cjelini, korisnici trebaju čitati konsolidirane godišnje finansijske izvještaje Grupe povezano s ovim godišnjim finansijskim izvještajima.

KLJUČNA REVIZIJSKA PITANJA

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju godišnjih finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i uključuju prepoznate najznačajnije rizike značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed pogreške ili prijevare s najvećim učinkom na našu strategiju revizije, raspored raspoloživih naših resursa i utrošak vremena angažiranog revizijskog tima. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije godišnjih finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formirajući našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
Umanjenje imovine Hrvatska regulatorna agencija u 2017. godini donijela je Odluku o visini tarifnih stavki za transport plina, kojom su tarife umanjene za 20% (NN 127/2017), a dana 7. prosinca 2018. godine tarife su dodatno umanjene za još 20% (NN 111/2018), što je značajno utjecalo na pad prihoda i rezultata poslovanja Društva u 2019. godini. Jedna od varijabli koja ulazi u izračun visine tarifa je i amortizacija dugotrajne materijalne imovine pa je ključno pitanje bilo potvrditi nadoknadivu vrijednost imovine čiji alikvotni dio nije moguće pokriti iz utvrđenih tarifa. Vrijednost tarifa izravno utječe na solventnost, likvidnost i potencijal ulaganja Društva. Povezane objave u pripadajućim godišnjim finansijskim izvještajima Vidjeti bilješke 3.8., 3.13., 4., 18. u pripadajućim godišnjim finansijskim izvještajima.	Naše revizorske procedure vezano za ovo područje uključivale su: <ul style="list-style-type: none"> - proučavanje odluke Hrvatske regulatorne agencije o visini tarifnih stavki, metodologije izračuna tarifa, kao i uloge regulatora u tvrđivanju vrijednosti; - razgovor sa stručnim osobama iz Društva zaduženim za upravljanje dugotrajanom materijalnom imovinom; - analizu računa dobiti i gubitka, iz koje proizlazi da Društvo unatoč znatnom smanjenju prihoda od prodaje u odnosu na prethodnu godinu za 94,5 milijuna kuna i dalje ostvaruje dobit iz redovnog poslovanja. <i>Temeljem obavljenih revizijskih postupaka i razumijevanja uloge regulatora i metodologije utvrđivanja tarifa, potvrdili smo da materijalna imovina Društva na datum bilance ima nadoknadivu vrijednost.</i>
Sudski sporovi i potencijalne obveze Društvo je u svojim poslovnim knjigama na 31. prosinca 2019. godine, iskazalo rezerviranja za potencijalne obveze po sudskim sporovima u iznosu od 1.026.983 kune. Tijekom redovnog poslovanja Društva, može se pojavit potencijalna izloženost po sudskim sporovima. Svaka iskazana obveza ili objavljena nepredviđena obveza, odnosno neiskazivanje istih u finansijskim izvještajima je inherentno neizvjesna i ovisi o nizu značajnih prepostavki	Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, između ostalog, uključivale su: <ul style="list-style-type: none"> - zaprimanje i analiziranje odgovora odvjetnika na naše pisane upite upućene odvjetnicima te razmatranje određenih pitanja s njima; - kritičko preispitivanje korištenih pretpostavki i procjena koje se odnose na tužbene zahtjeve. Navedeno uključuje procjenu vjerojatnosti nastanka

<p>i prosudbi. Riječ je o potencijalno značajnim iznosima kod kojih je određivanje iznosa za iskazivanje i objavljanje u finansijskim izvještajima, ukoliko je primjenjivo, podložno subjektivnoj procjeni. Zbog svega navedenog, ovo područje smatramo ključnim revizorskim pitanjem.</p> <p>Povezane objave u pripadajućim godišnjim finansijskim izvještajima</p> <p>Vidjeti bilješke 3.16., 31. i 41. u pripadajućim godišnjim finansijskim izvještajima.</p>	<p>nepovoljnih ishoda sudske postupak te pouzdanost procjene s njima povezanih iznosa obveze;</p> <ul style="list-style-type: none"> - procjenjivanje adekvatnosti objave u finansijskim izvještajima, uzimajući u obzir osjetljivost i moguće predrasude u otkrivanju detaljnih informacija. <p><i>Revizorskim postupcima uvjerili smo se da su rezerviranja za sudske sporove u materijalno značajnim stavkama evidentirana i objavljena u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.</i></p>
--	--

◀ OSTALA PITANJA

Godišnje finansijske izvještaje Društva za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine revidirao je drugi revizor koji je izrazio nemodificirano mišljenje o tim finansijskim izvještajima dana 18. travnja 2019. godine.

◀ OSTALE INFORMACIJE U GODIŠNJEM IZVJEŠČU

Uprava Društva je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju godišnje finansijske izvještaje i naše Izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o godišnjim finansijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, osim u razmjeru u kojem je to izričito navedeno u dijelu našeg Izvješća neovisnog revizora pod naslovom Izvješće o drugim zakonskim zahtjevima, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom godišnjih finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih tijekom obavljanja revizije ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtjeva da izvjestimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za izvjestiti.

◀ ODGOVORNOSTI UPRAVE DRUŠTVA I ONIH KOJI SU ZADUŽENI ZA UPRAVLJANJE ZA GODIŠNJE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje godišnjih finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške. U sastavljanju godišnjih finansijskih izvještaja, Uprava Društva je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Društva ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini. Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

◀ REVIZOROVE ODGOVORNOSTI ZA REVIZIJU GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati Izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- ◀ prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola.
- ◀ stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva

**► REVIZOROVE ODGOVORNOSTI ZA REVIZIJU GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
(NASTAVAK)**

- ◀ ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Društva.
- ◀ zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Društva i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem Izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje.

Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.

- ◀ ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Izvješće o drugim zakonskim zahtjevima

► IZVJEŠĆE TEMELJEM ZAHTJEVA IZ UREDBE (EU) BR. 537/2014

- ◀ Na dan 27. rujna 2019. imenovala nas je Glavna skupština Društva da obavimo reviziju godišnjih financijskih izvještaja za 2019. godinu.
- ◀ Na datum ovog Izvješća neprekinuto smo angažirani u obavljanju zakonskih revizija Društva od revizije godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2019. godinu do revizije godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2019. godinu što ukupno iznosi jednu godinu.
- ◀ Osim pitanja koja smo u našem Izvješću neovisnog revizora naveli kao ključno revizijsko pitanje unutar podnaslova Izvješće o reviziji godišnjih financijskih izvještaja nemamo nešto za izvjestiti u vezi s točkom (c) članka 10. Uredbe (EU) br. 537/2014.

► IZVJEŠĆE TEMELJEM ZAHTJEVA IZ UREDBE (EU) BR. 537/2014 (NASTAVAK)

- Našom zakonskom revizijom godišnjih finansijskih izvještaja Društva za 2019. godinu sposobni smo otkriti nepravilnosti, uključujući i prijevaru sukladno Odjeljku 225, Reagiranje na nepoštivanje zakona i regulativa IESBA Kodeksa koji od nas zahtijeva da pri obavljanju revizijskog angažmana sagledamo je li Društvo poštivalo zakone i regulative za koje je opće priznato da imaju izravni učinak na određivanje značajnih iznosa i objava u njihovim godišnjim finansijskim izvještajima, kao i druge zakone i regulative koji nemaju izravni učinak na određivanje značajnih iznosa i objava u njegovim godišnjim finansijskim izvještajima, ali poštivanje kojih može biti ključno za operativne aspekte poslovanja Društva, njegovu sposobnost da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem ili da izbjegne značajne kazne.
- Osim u slučaju kada naiđemo na, ili saznamo za, nepoštivanje nekog od prethodno navedenih zakona ili regulativa koje je očigledno beznačajno, prema našoj prosudbi njegovog sadržaja i njegovog utjecaja, finansijskog ili drugačijeg, za Društvo, njegove dionike i širu javnost, dužni smo o tome obavijestiti Društvo i tražiti da istraži taj slučaj i poduzme primjerene mjere za rješavanje nepravilnosti te za sprečavanje ponovnog pojavljivanja tih nepravilnosti u budućnosti. Ako Društvo sa stanjem na datum revidirane bilance ne ispravi nepravilnosti temeljem kojih su nastali pogrešni prikazi u revidiranim godišnjim finansijskim izvještajima koji su kumulativno jednaki ili veći od iznosa značajnosti za finansijske izvještaje kao cjelinu od nas se zahtijeva da modificiramo naše mišljenje u Izvješću neovisnog revizora.
- U reviziji godišnjih finansijskih izvještaja Društva za 2019. godinu odredili smo značajnost za finansijske izvještaje kao cjelinu u iznosu od 5.234 tisuće kuna što predstavlja približno 1,5% od prihoda od prodaje. Odabrali smo prihode od prodaje kao mjerilo značajnosti jer smatramo da se radi o najprikladnijem mjerilu s obzirom na aktivnosti Društva.
- Naše revizijsko mišljenje dosljedno je s dodatnim izvješćem za revizijski odbor Društva sastavljenim sukladno odredbama iz članka 11. Uredbe (EU) br. 537/2014.
- Tijekom razdoblja između početnog datuma revidiranih godišnjih finansijskih izvještaja Društva za 2019. godinu i datuma ovog izvješća nismo Društvu pružili zabranjene nerezvizorske usluge i nismo u poslovnoj godini prije prethodno navedenog razdoblja pružali usluge osmišljavanja i implementacije postupaka internih kontrola ili upravljanja rizicima povezanih s pripremom i/ili kontrolom finansijskih informacija ili osmišljavanja i implementacije tehničkih sustava za finansijske informacije, te smo u obavljanju revizije sačuvali neovisnost u odnosu na Društvo.

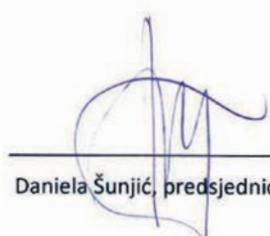
► IZVJEŠĆE TEMELJEM ZAHTJEVA IZ ZAKONA O RAČUNOVODSTVU

- Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, informacije u priloženom izvješću poslovodstva Društva za 2019. godinu usklađene su sa priloženim godišnjim financijskim izvještajima Društva za 2019. godinu.
- Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, priloženo izvješće poslovodstva Društva za 2019. godinu sastavljeno je u skladu sa Zakonom o računovodstvu.
- Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u priloženom Izvješću poslovodstva Društva.

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanima na stranicama 9. do 56. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje.

U Zagrebu, 22. travnja 2020. godine

FACT revizija d.o.o.
Radnička cesta 45
10 000 Zagreb

Daniela Šunjić, predsjednica Uprave

FACT revizija d.o.o.
ZAGREB, CIB 06538066056

Jeni Krstičević, ovlašteni revizor

2

TRANSPORT
PLINA

Tijekom 2019. godine u transportni sustav preuzeto je 30.808 mil. kWh plina što je za 4,29% više u odnosu na 2018. godinu. U ukupno preuzetim količinama plina udio plina koji je proizведен u RH iznosi je 27%, udio plina iz uvoza iznosi je 63%, a udio plina preuzet iz Podzemnog skladišta plina Okoli bio je 10%.

Tijekom 2019. godine iz transportnog sustava isporučeno je 30.809 mil. kWh plina, što je za 4,29% više u odnosu na 2018. godinu. Isporuka plina u distribucijske sustave smanjena je za 1,41%, dok je isporuka plina za krajnje kupce priključene na transportni sustav veća za 7,19%.

Prihod od transporta plina u 2019. godini iznosi 331 mil. kuna, što je za 110,5 mil. kuna, odnosno za 25%, manje od prihoda od transporta plina u 2018. godini kada je iznosi 441,5 mil. kuna.

Uzrok tako značajnog pada prihoda od transporta plina su smanjeni iznosi tarifnih stavki za 2019. godinu u odnosu na 2018. godinu (prosječno za 24%), smanjeni koeficijenti za izračun cijena kratkoročnih proizvoda od 1. listopada 2018. godine (tako da je cijena tromjesečnih proizvoda smanjena za više od 30%, a mjesecnih i dnevnih za približno 50%), te različiti temperaturni uvjeti (siječanj 2019. hladniji od siječnja 2018. godine, a veljača i ožujak hladniji u 2018. godini).

Kontinuiranim praćenjem parametara kvalitete plina na ulazima u transportni sustav utvrđenih ugrađenim procesnim kromatografima te temeljem laboratorijskih analiza uzorka plina uzetih na specifičnim točkama, utvrđeno je da je tijekom 2019. godine kvaliteta plina preuzetog u transportni sustav bila u granicama standardne kvalitete plina propisane Općim uvjetima opskrbe plinom.

Sastav plina na svim značajnim ulazima u transportni sustav je stabilan, s promjenama unutar propisanih granica, što rezultira i odgovarajućom kvalitetom plina na izlazima iz transportnog sustava.

Od 1. listopada 2019. godine u punoj primjeni je novi sustav praćenja kvalitete plina procesnim kromatografima ugrađenim na objektima transportnog sustava. Novim sustavom omogućen je prelazak s dosadašnje prakse 15-dnevnih ručnih uzorkovanja i analize plina u laboratoriju na kontinuirano praćenje sastava plina te korištenje dnevnih ogrjevnih vrijednosti za izračun energije plina. Novom sustavu prilagođen je način praćenja, obrade i objave podatka o kvaliteti plina na mrežnim stranicama Plinacra.

Informacijski i telekomunikacijski sustavi koji su tehnička potpora i nužna infrastruktura za pouzdan i siguran nadzor i upravljanje tehnološkim procesom transporta plina te za provođenje poslovnih procesa, razmjene i obrade podataka vezanih uz prodaju i korištenje kapaciteta transportnog sustava održavani su sukladno planu održavanja te nisu zabilježeni značajniji zastoji i poremećaji u radu i raspoloživosti tih sustava i usluga prema korisnicima. Osim maksimalne raspoloživosti navedenih sustava, oni se kontinuirano unaprjeđuju i nadograđuju u svrhu ispunjenja obveza operatora transportnog sustava.

3

RAZVOJ
I ULAGANJE

3.1 RAZVOJNE AKTIVNOSTI

Tijekom 2019. godine kontinuirano su praćena i analizirana događanja u gospodarstvu, energetici, tržištu plina u Republici Hrvatskoj, Europi i cjelokupnoj svjetskoj sceni kako bi se imalo u vidu njihov utjecaj na razvojne planove Plinacra. Kroz sagledavanje energetskih potreba razvoja Društva i gospodarstva Republike Hrvatske, ali i susjednih zemalja, uvažavajući potencijale novih dobavnih projekata, provođene su aktivnosti na pripremi strateških projekata, pripremi studija i tehničke dokumentacije, ishodenju pripadajućih dozvola te pripremi pristupa EU fondovima (u kolovozu 2019. godine s INEA-om su potpisana 3 ugovora o besporvratnom sufinanciranju za projekte kibernetičke sigurnosti).

Posebna pozornost bila je usmjerena na projekt Jonsko-jadranskog plinovoda (IAP) te projekt interkonekcije s Bosnom i Hercegovinom na pravcu Zagvozd – Imotski – Posušje – Novi Travnik.

Nastavljena je suradnja s nadležnim ministarstvima i agencijama (Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, agencije i dr.) u cilju ispunjavanja obveza Plinacra, a osobito u dijelu strateškog razvoja i planiranja. Suradnja s navedenim tijelima RH ostvarivana je i u cilju ispunjavanja međunarodnih obveza.

3.2 MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI

Tijekom 2019. godine Plinacro je provodio intenzivne međunarodne aktivnosti. Te se aktivnosti mogu podijeliti pojednostavljeno na aktivnosti i suradnju s inozemnim operatorima plinskih transportnih sustava i drugim energetskim tvrtkama te na suradnju s međunarodnim i EU tijelima i stručnim udrugama.

Suradnja s inozemnim operatorima plinskih transportnih sustava i drugim energetskim tvrtkama

Zbog usmjerenosti daljnog razvoja transportnog sustava na nove dobavne projekte u protekloj godini ostvarena je suradnja sa sljedećim tvrtkama: Plinovodi, Gas Connect Austria, Srbijagas, FGSZ, BH-Gas, Montenegro Bonus, Albgaz, SOCAR, Transgaz itd.

U prosincu 2019. u Zagrebu je potписан Memorandum o razumijevanju o namjeri suradnje na razvojnim projektima s rumunjskim operatorom transportnog sustava Transgazom.

Na tri godine (do 2022.) produljen je Memorandum o razumijevanju s nacionalnom naftnom i plinskom tvrtkom iz Azerbajdžana, SOCAR-om.

Suradnja s međunarodnim EU tijelima i stručnim udrugama

EK (Europska komisija)

Sudjelovanje na pripremi prijave projekata za novu (četvrtu) listu projekata od zajedničkog interesa (PCI – *Projects of Common Interest*), čime se omogućava ubrzana procedura dobivanja dozvola kao i brži pristup fondovima EU te na sastancima CESEC-a.

INEA (Innovation and Networks Executive Agency)

U kolovozu 2019. godine s INEA-om su potpisana 3 ugovora o bespovratnom sufinanciranju za projekte kibernetičke sigurnosti. Ostale aktivnosti vezane uz suradnju s agencijom INEA u 2019. godini prvenstveno su se odnosile na redovito izvještavanje o izvršavanju ugovora o dodijeljenim bespovratnim sredstvima za financiranje izrade studija i projektne dokumentacije za projekt interkonekcije sa Slovenijom na pravcu Lučko – Zabok – Rogatec, za projekt plinovodnog sustava za otpremu plina s terminala za UPP i radove na plinovodu Zlobin – Omišalj.

ACER (Agency for the Cooperation of Energy Regulators)

Prema EU Uredbi 347/2013 godišnji izvještaji za PCI projekte podneseni su ACER-u.

EZ (Energetska zajednica)

Aktivno sudjelovanje u radnoj grupi za PECL/PMI u svrhu prijave projekata na treći PECL/PMI listu.

IGU (International Gas Union)

Plinacro je kao član HSUP-a kandidirao svoje predstavnike u radne grupe IGU-a.

ENTSOG (European Network of Transmission System Operators for Gas)

Predstavnik Plinacra koji je član Uprave ENTSOG-a aktivno je sudjelovao u radu Uprave i provedbi odluka Generalne skupštine. Plinacro je u 2019. godini aktivno sudjelovao u radnim grupama ENTSOG-a te je ispunio sve obveze prema ENTSOG-u u vezi s propisanom dostavom podataka za Desetogodišnji plan razvoja europske plinske mreže kao i obveze prema uredbama za tržište plina EU te je sudjelovao u radu regionalne investicijske grupe *Southern Corridor GRIP*.

4

FINANCIJSKA
IZVJEŠĆA

4.1 RAČUN DOBITI I GUBITKA

u 000 kn					
RAČUN DOBITI I GUBITKA	Rebalans 2019.	Ostvarenje 2019.	Indeks 3/2	Ostvarenje 2018.	Indeks 3/5
1	2	3	4	5	6
I. POSLOVNI PRIHODI	351.793	391.572	111,31	455.344	85,99
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	0	0		0	
2. Prihodi od prodaje	345.666	348.913	100,94	443.482	78,68
– prihodi od transporta plina	327.665	331.033	101,03	441.497	74,98
– prihodi od nestandardnih usluga	18.001	17.880	99,33	1.985	900,82
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, roba i usluga	0	0		0	
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	2.911	506	17,38	381	132,81
5. Ostali poslovni prihodi	3.216	42.153		11.481	367,15
II. POSLOVNI RASHODI	334.706	328.620	98,18	327.080	100,47
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	0	0		0	
2. Materijalni troškovi	100.374	92.668	92,32	94.897	97,65
a.) Troškovi sirovina i materijala	16.521	16.269	98,47	14.921	109,03
b.) Troškovi prodane robe	0	0		142	0,00
c.) Ostali vanjski troškovi	83.853	76.400	91,11	79.834	95,70
3. Troškovi osoblja	62.454	62.292	99,74	60.483	102,99
a.) Neto plaće i nadnice	35.950	35.814	99,62	34.757	103,04
b.) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	17.680	17.695	100,08	16.876	104,85
c.) Doprinosi na plaće	8.825	8.783	99,52	8.851	99,23
4. Amortizacija	134.787	135.498	100,53	129.205	104,87
5. Ostali troškovi	18.972	17.739	93,50	18.058	98,23
6. Vrijednosna usklađenja	0	1.953		282	692,55
7. Rezerviranja	0	2.469		2.110	117,01
8. Ostali poslovni rashodi	18.120	15.999	88,29	22.045	72,57
III. FINANCIJSKI PRIHODI	7.365	7.804	105,96	22.153	35,23
IV. FINANCIJSKI RASHODI	49.524	53.283	107,59	55.068	96,76
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0	0		0	
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0	0		0	
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0	0		0	
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0	0		0	
IX. UKUPNI PRIHODI	359.157	399.376	111,20	477.497	83,64
X. UKUPNI RASHODI	384.230	381.903	99,39	382.149	99,94
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	-25.073	17.473		95.348	18,33
XII. POREZ NA DOBIT	0	2.384		17.501	13,62
XIII. DOBIT RAZDOBLJA	-25.073	15.089		77.847	19,38

4.2 IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU / BILANCA

u 000 kn

BILANCA STANJA	Stanje na dan 31.12.2018.	Stanje na dan 31.12.2019.	Povećanje Smanjenje	Indeks 3/2
1	2	3	4	5
AKTIVA				
A. POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPLAĆENI KAPITAL	0	0	0	
B. DUGOTRAJNA IMOVINA	3.728.148	3.983.799	255.651	106,86
I. Nematerijalna imovina	23.393	29.742	6.349	127,14
II. Materijalna imovina	3.106.584	3.352.501	245.917	107,92
III. Dugotrajna finansijska imovina	595.823	599.008	3.185	100,53
IV. Potraživanja	0	0	0	
V. Odgođena porezna imovina	2.348	2.549	201	108,56
C. KRATKOTRAJNA IMOVINA	824.028	535.709	-288.319	65,01
I. Zalihe	25.642	24.124	-1.518	94,08
II. Potraživanja	73.642	77.356	3.714	105,04
a) Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	186	102	-84	54,84
b) Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	4	0	-4	0,00
c) Potraživanja od kupaca	54.383	43.241	-11.142	79,51
d) Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	3	3	0	100,00
e) Potraživanja od države i drugih institucija	17.856	30.971	13.115	173,45
f) Ostala potraživanja	1.210	3.039	1.829	251,16
III. Kratkotrajna finansijska imovina	6.059	36.669	30.610	605,20
IV. Novac u banci i blagajni	718.685	397.560	-321.125	55,32
D. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	1.606	2.226	620	138,61
E. UKUPNO AKTIVA (A. + B. + C. + D.)	4.553.783	4.521.734	-32.049	99,30
F. IZVANBILANČNI ZAPISI	496.299	629.970	133.671	126,93
PASIVA				
A. KAPITAL I REZERVE	3.055.596	3.070.685	15.089	100,49
I. Temeljni (upisani) kapital	912.022	912.022	0	100,00
II. Kapitalne rezerve	1	1	0	100,00
III. Rezerve iz dobiti	2.065.726	2.143.573	77.847	103,77
IV. Revalorizacijske rezerve	0	0	0	
V. Zadržana dobit ili preneseni gubitak	0	0	0	
VI. Dobit ili gubitak poslovne godine	77.847	15.089	-62.758	19,38
B. REZERVIRANJA	10.024	8.910	-1.114	88,89
C. DUGOROČNE OBVEZE	1.138.367	1.011.545	-126.822	88,86
I. Obveze za zajmove, depozite i slično	0	0	0	
II. Obveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama	1.138.319	1.005.869	-132.450	88,36
III. Ostale dugoročne obveze	49	5.676	5.627	
D. KRATKOROČNE OBVEZE	270.081	352.468	82.387	130,50
I. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	139	137	-2	98,56
II. Obveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama	135.829	136.287	458	100,34
III. Obveze za predujmove	0	550	550	
IV. Obveze prema dobavljačima	62.992	144.185	81.193	228,89
V. Obveze prema zaposlenicima	2.972	3.135	163	105,48
VI. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	6.692	2.205	-4.487	32,95
VII. Obveze s osnove udjela u rezultatu	0	0	0	
VIII. Ostale kratkoročne obveze	61.459	65.968	4.509	107,34
E. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	79.714	78.127	-1.587	98,01
F. UKUPNO PASIVA (A. + B. + C. + D.+E.)	4.553.783	4.521.734	-32.049	99,30
G. IZVANBILANČNI ZAPISI	496.299	629.970	133.671	126,93

4.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Naziv pozicije	Ostvarenje 2018.	Ostvarenje 2019.
1	2	3
NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNICH AKTIVNOSTI		
1. Novčani primici od kupaca	559.659	443.961
2. Novčani primici od tantijema, naknada, provizija i slično	0	0
3. Novčani primici od osiguranja za naknadu šteta	1.620	1.208
4. Novčani primici s osnove povrata poreza	0	0
5. Novčani izdaci dobavljačima	-123.019	-127.687
6. Novčani izdaci za zaposlene	-64.252	-65.845
7. Novčani izdaci za osiguranje za naknade šteta	-1.988	-1.997
8. Ostali novčani primici i izdaci	-73.758	-35.391
I. Novac iz poslovanja	298.261	214.248
9. Novčani izdaci za kamate	-53.686	-48.817
10. Plaćeni porez na dobit	-44.477	-12.442
A) NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNICH AKTIVNOSTI	200.098	152.990
NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI		
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	1	34.904
2. Novčani primici od prodaje finansijskih instrumenata	0	0
3. Novčani primici od kamata	0	0
4. Novčani primici od dividendi	0	4.710
5. Novčani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga	0	0
6. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	48.587	2.368
II. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	48.589	41.983
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	-173.259	-347.842
2. Novčani izdaci za stjecanje finansijskih instrumenata	-30.000	-22.270
3. Novčani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga	-9.122	0
4. Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za steceni novac	0	0
5. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	0	0
III. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	-212.381	-370.112
B) NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	-163.792	-328.129
NOVČANI TOKOVI OD FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		
1. Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala	0	0
2. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih finansijskih instrumenata	0	0
3. Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi	0	0
4. Ostali novčani primici od finansijskih aktivnosti	3.218	669
IV. Ukupno novčani primici od finansijskih aktivnosti	3.218	669
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih finansijskih instrumenata	-135.174	-135.897
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	0	0
3. Novčani izdaci za finansijski najam	0	0
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala	0	0
5. Ostali novčani izdaci od finansijskih aktivnosti	-5.091	-11.674
V. Ukupno novčani izdaci od finansijskih aktivnosti	-140.265	-147.571
C) NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI	-137.047	-146.902
1. Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima	-82	916
D) NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA	-100.824	-321.124
E) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	819.508	718.685
F) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA	718.685	397.560

A large, bold, green number '5' is positioned in the center of the page. It has a thick, rounded font style. The top part of the '5' is a solid green rectangle, while the bottom part is a larger, curved green shape that tapers to a point at the bottom right.

RIZICI

Osnova za stabilno poslovanje je provođenje mjera sustavnog praćenja, analize i suzbijanja potencijalnih rizika poslovanja. U nastavku su navedeni bitni potencijalni rizici koji mogu utjecati na poslovanje društva Plinacro.

Regulatorni i tržišni rizici poslovanja

a) Rizik promjene iznosa tarifnih stavki za transport plina

Smanjenje prihoda od transporta plina u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu posljedica je smanjenja iznosa tarifnih stavki za transport plina, a sukladno Odluci HERA-e za godine aktualnog regulacijskog razdoblja (2019. – 2021.). Plinacro je tijekom cijele 2019. godine analizirao prihod od transporta plina i njegov utjecaj na poslovanje Društva. Uvidjevši da, uz ugovorene iznose kapaciteta i iznose tarifnih stavki određene od HERA-e, neće ostvariti prihod od transporta plina u iznosu dozvoljenog prihoda kojeg je odredila Agencija u svojoj Odluci, podnio je 25. srpnja 2019. godine Agenciji zahtjev za izvanrednu reviziju iznosa tarifnih stavki i dozvoljenih prihoda za godine aktualnog regulacijskog razdoblja, a temeljem Metodologije utvrđivanja tarifnih stavki za transport plina i s ciljem omogućavanja prihoda dostatnih za stabilno poslovanje i realizaciju razvojnih projekata transportnog sustava, od kojih je u 2020. godini najznačajnija izgradnja plinovoda Zlobin – Omišalj.

Naime, Metodologija omogućuje izvanrednu reviziju tarifnih stavki za transport plina i tijekom regulacijskog razdoblja, zbog okolnosti koje značajno utječu na uvjete obavljanja djelatnosti transporta plina, a koje nije bilo moguće predvidjeti pri donošenju tarifnih stavki. Metodologija daje mogućnost da Plinacro kao operator transportnog sustava podnese zahtjev za izvanrednu reviziju koji će omogućiti prihode dostatne za realizaciju zacrtanih planova.

HERA je odluku o novom iznosu tarifnih stavki za transport plina za 2020. godinu donijela na sjednici Upravnog vijeća 17. prosinca 2019. godine i objavila u Narodnim novinama 18. prosinca 2019. godine, tako da iznosi tarifnih stavki za transport plina za 2019. godinu nisu mijenjani. Navedenom odlukom iznosi tarifnih stavki za 2020. godinu vraćeni su na njihov iznos u 2019. godini, što izravno utječe na iznos prihoda od usluge transporta plina. Međutim, Agencija nije prihvatile Plinacrov prijedlog iznosa tarifnih stavki kojim bi se u 2020. godini osigurao prihod planiran u iznosu od 396,6 mil. kuna pa Plinacro procjenjuje prihod od usluge transporta plina za 2020. godinu, temeljem iznosa tarifnih stavki iz zadnje Odluke Agencije, u iznosu od 326,4 mil. kuna, što je znatno manje od Odlukom utvrđenog dozvoljenog prihoda u iznosu od 393,8 mil. kuna.

Vezano uz Metodologiju treba istaknuti da Agencija provodi daljnje aktivnosti na usklađivanju Metodologije sa zahtjevima Uredbe Komisije (EU) 2017/460 od 16. ožujka 2017. o uspostavljanju mrežnih pravila o usklađenim strukturama transportnih tarifa za plin te je izvjesno da će se i ubuduće mijenjati parametri koji utječu na izračun tarifnih stavki.

b) Rizik promjene pravnih propisa za tržište plina

Plinacro, kao operator transportnog sustava, obavlja reguliranu energetsku djelatnost transporta plina te je njegovo poslovanje uvjetovano odredbama koje proizlaze iz važećih zakonskih i podzakonskih akata kojima je regulirano tržište plina u Republici Hrvatskoj, a koje mora biti usklađeno s direktivama i uredbama Europske unije, jer je Hrvatska, kao država članica, preuzela obvezu njihove provedbe. Stoga je i Plinacro dužan ispuniti zahtjeve koji proizlaze iz pravnih propisa za tržište plina u EU i RH, što podrazumijeva kontinuirano praćenje promjena pravnih propisa, edukaciju zaposlenika te efikasnu provedbu propisanih obveza u definiranom roku.

Ispunjavanje propisanih obveza za Plinacro podrazumijeva i znatna dodatna sredstva investiranja u opremu i usluge kako bi se kvalitetno i na vrijeme ispunile propisane odredbe, a njihovo nepoštivanje može imati posljedice u smislu prekršajnih sankcija.

c) Rizik neostvarenja plana prihoda od transporta plina zbog utjecaja vanjskih faktora

Temeljni elementi za izradu plana prihoda od transporta plina su procjena iznosa ugovaranja standardnih kapacitetnih proizvoda i procjena potrošnje plina na izlazima iz transportnog sustava te važeći iznosi tarifnih stavki za transport plina za predmetnu godinu planiranja.

Ugovaranje kapaciteta transportnog sustava (standardnih kapacitetnih proizvoda)
 Ugovaranje standardnih kapacitetnih proizvoda za pojedinu godinu nije moguće utvrditi sa sigurnošću, a naročito iznos ugovaranja kratkoročnih standardnih kapacitetnih proizvoda. Naime, postoji rizik procjene prihoda od ugovaranja kratkoročnih kapacitetnih proizvoda s obzirom na to da su od listopada 2018. godine sniženi koeficijenti za izračun cijena kratkoročnih proizvoda. Evidentno je manje ugovaranje godišnjih kapacitetnih proizvoda te, iako korisnici ugovaraju više kratkoročnih proizvoda nego u prijašnjim godinama, zbog njihove niže cijene postoji rizik ostvarenja manjeg prihoda.

Meteorološki utjecaj

Klimatski uvjeti, odnosno meteorološki faktori, imaju konstantan utjecaj na prihod od usluge transporta plina te izravno utječu na manje ili veće ostvarenje prihoda u odnosu na plan prihoda. Klimatski uvjeti uzrokuju znatno nižu ili višu potrošnju prirodnog plina u pojedinim mjesecima u odnosu na planiranu, ali i na ugovaranje kapaciteta transportnog sustava, posebice kratkoročnih kapacitetnih proizvoda za temperaturno ovisne kupce plina. U strukturi potrošnje plina, odnosno transportiranih količina plina, kupci koji su temperaturno ovisni i koji su pretežito na distribucijskim sustavima imaju udio od približno 40%. Zbog klimatskih promjena u prethodnim godinama utjecaj hidropotencijala pokazao se vrlo značajnim za potrošnju plina za energetske transformacije. Navedeni faktori stohastičke su naravi te uvode neizvjesnost i nesigurnost u planirani prihod od usluge transporta plina.

Makroekonomski utjecaj

Na ostvarenje Plinacrovog prihoda utječe i gospodarska situacija u Republici Hrvatskoj. Krajnji kupci izravno priključeni na transportni sustav imaju udio u ukupnoj potrošnji plina u RH od približno 60%, njihova potrošnja ovisi o cijeni plina i drugih energenata, ali ovisi i o drugim makroekonomskim pokazateljima zbog kojih može nastupiti trend pada (ili rasta) potrošnje plina, a što neminovno rezultira smanjenjem (ili povećanjem) potražnje za kapacitetima transportnog sustava od postojećih i potencijalno novih korisnika transportnog sustava.

Regulatorni i tržišni rizici poslovanja mogu dovesti do odstupanja ostvarenja u odnosu na planirani prihod od usluge transporta plina. Svakako valja istaknuti da je prihod od usluge transporta plina dominantan u ukupnom prihodu potrebnom za redovno poslovanje društva Plinacro te je nužan za pokrivanje operativnih troškova poslovanja, za investiranje u novu imovinu prema usvojenom planu i za pokrivanje ostalih finansijskih obveza.

Rizik naplate

U skladu s važećim Mrežnim pravilima transportnog sustava ("Narodne novine", broj 50/2018, 31/2019 i 89/2019) i Općim uvjetima korištenja usluge transporta plina ("Narodne novine", broj 50/2018, 31/2019 i 89/2019) u plinskoj godini 2018./2019. svi su kupci razvrstani u kategorije te su ovisno o kategorijama zatražena sredstva osiguranja plaćanja. Za Ugovore o transportu plina zatražene su bankarske garancije na iznose od 10% i 30% ukupne naknade, obične zadužnice na iznose od 50% i 100% ukupne naknade te novčani depoziti u istim iznosima. Za Ugovore o transportu plina na interkonekciji zatražene su bankarske garancije na iznose 25%, 66% i 100% ukupne naknade i novčani depozit u istim iznosima ukupne naknade.

Svrstavanjem kupaca u kategorije rizičnosti te pribavljanjem sredstava osiguranja plaćanja (obične zadužnice, bankarske garancije, novčani depozit) stvaraju se uvjeti u kojima Plinacro može zaštитiti svoj položaj u slučaju nepridržavanja ugovorenih rokova plaćanja.

Zahvaljujući činjenici da su godišnji Ugovori o transportu plina i Ugovori o transportu plina na interkonekciji za plinsku godinu 2018./2019. potpisani sa svim korisnicima transportnog sustava te da je, na temelju njih, Plinacro tražio i zaprimio sredstva osiguranja plaćanja, smanjen je rizik naplate potraživanja.

Kreditni rizik

Upravljanje kreditnim rizikom u dijelu plasiranja novčanih sredstava Plinacra temelji se na načelima sigurnosti i diversifikacije portfelja s ciljem adekvatnog upravljanja rizicima poslujući s bankama visoke stope adekvatnosti kapitala. Redovno se pratila izloženost prema poslovnim bankama s kojima Plinacro surađuje te njihovi finansijski pokazatelji kao i relevantne informacije s tržišta. Tijekom 2019. godine o aktivnostima prema bankama i radnjama s ciljem upravljanja viškovima likvidnosti

kvartalno se izvještavalo Upravu Društva putem materijala "Upravljanje novčanim sredstvima i poslovanje s bankama". U sklopu praćenja kreditnog rizika kontinuirano se pratila cjelokupna dugotrajna finansijska imovina.

Valutni rizik

Izloženost Društva navedenom riziku proizlazi iz valutne strukture prihoda koji su dominantno kunski, kreditnih obveza koje su u cijelosti u eurima (EUR), a obzirom na aktivaciju investicijskog ciklusa te posljedično sve većih obveza prema inozemnim dobavljačima, povećale su se i obveze u valuti EUR.

Dinamičkim pristupom akumuliranja sredstava kupnjom deviza na tržištu novca aktivno su se provodile aktivnosti u cilju smanjenja navedenog rizika.

Prilikom provođenja aktivnosti kupnje EUR uvažavale su se godišnje, kvartalne i mjesечne prognoze kretanja tečaja (HRK/EUR) analitičara vodećih banaka na domaćem tržištu s kojima Plinacro surađuje, te kontinuiranim praćenjem kretanja tečaja HRK/EUR na tržištu novca da bi se ostvarili najpovoljniji uvjeti za Društvo.

U cilju smanjenja rizika Plinacro je i tijekom 2019. godine višekratnim akcijama kupnje eura na novčanom tržištu akumulirao potrebna sredstva te višak slobodnih novčanih sredstava plasirao u obliku depozita najčešćim dijelom u kunama, ali početkom godine i u eurima u cilju maksimiziranja ukupnog finansijskog efekta, a u skladu s kretanjem uvjeta na tržištu novca uz proaktivni stav stručnih službi Plinacra.

Depoziti u eurima bili su namijenjeni gotovo isključivo za podmirenje obveza u skladu s kreditima inozemne banke čija su dospijeća dva puta godišnje (u lipnju i prosincu).

Rizik likvidnosti

Uvažavajući specifičnost djelatnosti i sezonski efekt priljeva sredstava uz kontinuirane odljeve Društvo je aktivno upravljalo rizikom likvidnosti kroz usklađenje dinamike priljeva i odljeva te projekcijama stanja sredstava na mjesecnoj i kvartalnoj razini, uz njihovo pravovremeno ažuriranje ovisno o promjenama tržišnih okolnosti te pravovremenim angažiranjem viškova likvidnosti u cilju postizanja pozitivnih finansijskih učinaka za Društvo.

Projekcije plana likvidnosti izrađivale su se prema potrebi tijekom mjeseca i kvartalno, uz ažuriranje ulaznih podataka u području odgovornosti organizacija koje ih planiraju, u slučaju nepredviđenih većih odljeva te su se po potrebi izrađivale projekcije za duže vremenske periode. Društvo kontinuirano unaprjeđuje praćenje rizika likvidnosti sukladno tržišnim i poslovnim okolnostima.

Kako je ranije navedeno, obzirom na pad prihoda od transporta plina kao posljedice kontinuiranog sniženja tarifnih stavki u prethodnim razdobljima te značajnom investicijskom ciklusu, Plinacro je u sklopu sustava upravljanja rizicima utvrdio izloženost riziku likvidnosti u narednom razdoblju te su, između ostalog, poduzete mjere u vidu definirane liste prioritetnih ulaganja te optimizacije svih procesa uz prateću racionalizaciju troškova.

Predstečajni i stečajni postupci

Plinacro c/a Elektrometal d.d. – Rješenjem FINA-e, Regionalnog centra Zagreb, Klasa: UP-I/110/07/13-01/2514, Urbroj: 04-06-13-2514-16, od 11. veljače 2013., otvoren je postupak predstečajne nagodbe nad navedenim dužnikom. Tražbina Plinacra utvrđena je u cijelosti u prijavljenom iznosu od 19,35 mil. kuna (16,25 mil. kuna glavnica i 3,10 mil. kuna kamata). Plinacro je prihvatio plan financijskog restrukturiranja prema kojemu mu se glavnica umanjuje za 30%, a zatezna kamata za 70% te je dug s 19,35 mil. kuna sveden na iznos 12,31 mil. kuna, s rokom otplate od 6 godina, počekom od 6 mjeseci i s ugovornom godišnjom kamatom od 4%. Dana 19. rujna 2017. godine nad društвom Elektrometal d.d. otvoren je stečajni postupak, Rješenjem trgovačkog suda u Bjelovaru broj St-405/2017-10, a Plinacru je priznata tražbina u visini 16,06 mil. kuna. U stečajnom postupku u 2018. godini Plinacro je uspio naplatiti iznos od 5,62 mil. kuna, dok u 2019. godini uplata nije bilo.

Plinacro c/a Montmontaža-Plinovodovod – radi isplate 256 tis. kuna dana 1. lipnja 2017. godine otvoren je stečajni postupak nad tvrtkom Montmontaža-Plinovodovod, a Plinacro je 7. srpnja 2017. godine podnio prijavu tražbine u stečajnom postupku, u visini od 392 tis. kuna. Na ročištu vjerovnika utvrđena je tražbina Plinacra u iznosu 392 tis. kuna. Postupak je u tijeku.

Upravljanje dugotrajnom financijskom imovinom

Plinacro je, temeljem odgovarajućih poslovnih odluka i odluka nadležnih organa Društva, tijekom 2018. godine izvršio ulaganje u dionice Petrokemije d.d. te upis dionica PTKM-R-D (PETROKEMIJA D.D., serija D), i to 3.000.000 komada uz jediničnu cijenu od 10 HRK po dionici, a što je ukupna vrijednost ulaganja od 30 mil. kuna. Dana 9. travnja 2019. godine izvršena je konverzija dionica Petrokemije d.d. iz serije R-D u seriju R-A, kojom se sada može trgovati na uređenom tržištu (Zagrebačkoj burzi).

Na dan 31. 12. 2019. godine fer vrijednost 3.000.000 kom vrijednosnica PTKM u vlasništvu Plinacra d.o.o. iznosi 30 mil. kuna.

Ukupna tržišna vrijednost dionica OPTE-R-A i obveznica LNGU-O-31AE na dan 31. 12. 2019. godine iznosi 323.588,47 kuna.

Na dan 31. 12. 2019. godine vrijednosni papiri Nexe grupe d.d. još su uvijek bili u postupku dodjeljivanja Plinacru. Međutim, u veljači 2020. dodijeljeni su na SKDD račun Plinacra u vrijednosti od 87.350 kuna.

Navedene vrijednosne papiere Plinacro d.o.o. stekao je kroz neunovčenu imovinu investicijskog fonda, temeljem potписаног Ugovora o raspodjeli neunovčene imovine investicijskog fonda s Hrvatskom poštanskom bankom d.d. kao likvidatorom Fonda ST Cash.

Plinacro i dalje unaprjeđuje sustav aktivnog upravljanja finansijskom imovinom svih oblika ročnosti te kontinuirano radi na unaprjeđenju sustava finansijskog poslovanja.

6

**RAZVOJ DRUŠTVA
U BUDUĆNOSTI**

Planiranje razvoja transportnog sustava provodi se kroz izradu Desetogodišnjeg plana razvoja plinskog transportnog sustava, koji nije samo obveza operatora plinskog transportnog sustava proizašla iz Zakona o tržištu plina ("Narodne novine" br. 18/18), nego nužno sagledavanje mogućnosti razvoja cjelokupnog plinskog sektora.

Desetogodišnji plan razvoja plinskog transportnog sustava izrađuje se u skladu sa Strategijom energetskog razvoja i Programom provedbe Strategije energetskog razvoja te se dostavlja HERA-i na odobrenje.

Tijekom 2018. i 2019. godine izrađene su stručne podloge za energetsku strategiju RH. Prema Analizama i podlogama za izradu Strategije energetskog razvoja Republike Hrvatske (Bijela knjiga, ožujak 2019. godine), temelj za postizanje sigurnog i stabilnog tržišta plina je sigurnost opskrbe i diversifikacija dobavnih pravaca, odnosno daljnji razvoj plinske infrastrukture. Iako je plinski transportni sustav Republike Hrvatske do danas dosegao značajnu razinu razvijenosti, kako prema kapacitetima i prema rasprostranjenosti na gotovo 95% teritorija Hrvatske tako i u tehnološkoj pouzdanosti i operativnoj sigurnosti, njegov daljnji razvoj nužan je radi povećanja njegove tehničke sigurnosti, pouzdanosti opskrbe, tržišne prilagođenosti i učinkovitosti. Dakle, osim što je nužno da plinski transportni sustav svojim kapacitetima i povezanošću s više izvora i pravaca dobave prirodnog plina omogući nesmetanu opskrbu i u izvanrednim uvjetima (npr. prekid dobave iz određenog izvora), sustav mora omogućiti opskrbu po tržišno konkurentnim cijenama.

Strateške odrednice budućeg razvoja plinskog transportnog sustava RH uvjetovane su:

- obvezama o sigurnosti opskrbe i prema infrastrukturnom standardu (N-1 kriterij) sukladno Uredbi (EU) 2017/1938 o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom (SoS uredba)
- nužnom diversifikacijom opskrbe i povećanjem učinkovitosti transportnog sustava
- povećanjem unutarnje sigurnosti transportnog sustava
- omogućavanjem transporta plina prema susjednim zemljama.

Strateški projekti kojima se zadovoljava obveza prema infrastrukturnom standardu su Terminal za UPP na otoku Krku, plinovodni sustav za otpremu plina iz terminala, Jonsko-jadranski plinovod te sustav plinovoda Lučko – Sotla i Slobodnica – Sotin.

Premda je Republika Hrvatska jedna od rijetkih država u regiji koja nema dugoročni ugovor s Rusijom o opskrbi plinom te ima relativno dobro razvijeno veleprodajno tržište plina, gotovo cjelokupni uvoz plina dolazi iz Rusije. Također, Hrvatska se nalazi na kraju transportnog lanca dobave iz Rusije, pa je u skladu s tim cijena plina relativno visoka.

Stoga je strateški imperativ povećati aktivnosti na jačanju diversifikacije opskrbe plinom daljnjim razvojem projekata za dobavu plina putem Terminala za UPP, iz Kaspijske regije ili istočnog Mediterana. Također, potrebno je aktivnije razvijati sve projekte koji mogu povećati transport plina preko hrvatskog plinskog transportnog sustava te posljedično povećati i učinkovitost samog plinskog transportnog sustava RH.

Projekti u funkciji diversifikacije opskrbe i povećanja učinkovitosti transportnog sustava

Strateški projekti kojima se povećava diversifikacija opskrbe i učinkovitost transportnog sustava su plinovodni sustav za otpremu plina iz terminala za UPP, Jonsko-jadranski plinovod te sustav plinovoda Lučko – Sotla i Slobodnica – Sotin.

Plinovodni sustav za otpremu plina iz terminala za UPP sastoji se od tri skupine plinovoda: Zlobin – Omišalj (DN800, 18 km), Zlobin – Kozarac (DN800, 180 km) i Kozarac – Slobodnica (DN 800, 128 km). Postupan razvoj omogućuje etapno povećanje kapaciteta terminala za UPP s početnih 7,2 mil. m³/dan na maksimalnih 19 mil. m³/dan. U prvoj je fazi predviđena izgradnja plinovoda Zlobin – Omišalj čije se puštanje u rad predviđa krajem 2020. godine.

Prema **Strategiji energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu, Vlade Republike Hrvatske (NN 25/2020)** Strateške smjernice izgradnje energetske infrastrukture za plin uključuju:

- plinovode za transport prirodnog plina i bioplina koji su dio mreže koja uglavnom sadrži visokotlačne plinovode, isključujući visokotlačne plinovode koji se koriste za potrebe proizvodnje ili lokalne distribucije prirodnog plina
- podzemna skladišta plina
- objekte za prihvatanje, skladištenje i uplinjavanje ili dekompresiju UPP-a i SPP-a/SBM-a
- svu opremu važnu za zaštitu, siguran i učinkovit rad sustava ili omogućavanje dvosmjernog kapaciteta, uključujući kompresorske stanice.

Strateški je imperativ povećati diversifikaciju opskrbe plinom izgradnjom Terminala za UPP, odnosno razvojem projekata za dobavu plina iz Kaspijske regije ili istočnog Mediterana. Pored toga, potrebno je razviti sve projekte koji mogu povećati transport plina preko hrvatskog plinskog transportnog sustava i učinkovitost samog sustava. Strateški projekti kojima je moguće diversificirati dobavne pravce i povećati učinkovitost transportnog sustava te osigurati sigurnost opskrbe plinom u skladu s kriterijem N-1 su Terminal za UPP u općini Omišalj na otoku Krku s otpremnim plinovodima prema domaćem tržištu, Sloveniji, Mađarskoj i Srbiji te Jonsko-jadranski plinovod.

Uvažavajući navedene smjernice iz Analiza i podloga za izradu Strategije energetskog razvoja Republike Hrvatske i Nacrta prijedloga Strategije energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu, Plinacro je u srpnju 2019. godine izradio i HERA-i na usvajanje uputio **Desetogodišnji plan razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2020. – 2029.**

Desetogodišnji plan, u skladu s odredbama Zakona o tržištu prirodnog plina, odražava strateške smjernice i imperativne iz Strategije energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu (NN 25/2020).

Ovim Planom posebno je naglašena potreba postupnog razvoja transportnog sustava radi stvaranja preduvjeta za transport UPP-a, radi povećanja učinkovitosti transportnog sustava prema Sloveniji i Austriji (burzi plina CEGH, najvećoj u regiji) te kasnije i prema Srbiji.

Do kraja 2019. godine HERA se nije očitovala o prijedlogu Plana te je zbog promijenjenih okolnosti Plan krajem 2019. godine povučen iz procedure. U tijeku je izrada novog Desetogodišnjeg plana razvoja plinskog transportnog sustava 2021. – 2030. godine.

Radi stvaranja tehničkih uvjeta za tranzit plina iz terminala za UPP prema Sloveniji (što nije bilo razmotreno u obvezujućoj fazi postupka *Open Season*) predviđena je izgradnja plinovoda Lučko – BS Rakitje.

Izgradnjom 75-barskog plinovoda Lučko – BS Rakitje (duljine oko 10 km, preko manje zahtjevnog terena) i odgovarajućeg čvora kod MRS Podsused omogućio bi se ulazak plina prema Sloveniji na radnom tlaku plinovoda od 50 bara, dok bi se tlak plina u plinovodu Podsused – PČ Ivana Reka DN500/50 zadržao na uobičajenom nižem operativnom tlaku.

Hidraulička simulacija ukazuje na to da bi se izgradnjom planiranog plinovoda Lučko – BS Rakitje omogućilo povećanje transportnog kapaciteta prema Sloveniji sa sadašnjih relativno niskih $30\,000\text{ m}^3/\text{h}$ (260 milijuna $\text{m}^3/\text{god.}$) na respektabilnih $180\,000\text{ m}^3/\text{h}$ (1,5 milijardi $\text{m}^3/\text{god.}$). U sklopu projekta planira se dogradnja i rekonstrukcija čvora Lučko i MRS Podsused, BIS Rakitje i promjena koncepta planirane BS Rakitje.

Zbog iznimne važnosti povećanja transporta plina iz terminala za UPP prema susjednim zemljama, Desetogodišnjim planom razvoja 2020. – 2029. izgradnja plinovodnog sustava Lučko – BS Rakitje planirana je ubrzanim tempom u 2020. i 2021. godini, kako bi plinovod bio u funkciji odmah po izgradnji terminala. Međutim, zbog nemogućnosti dobivanja HERA-inog odobrenja za predloženi plan i nedostatka finansijskih sredstava, početak izgradnje plinovoda je odgođen. Planirani početak izgradnje predmetnog plinovoda, uz pretpostavku da ga odobri HERA i za njegovu izgradnju se osiguraju odgovarajuća sredstva, odgođen je za drugi dio 2021. godine te bi u funkciji bio krajem 2022. ili početkom 2023. godine.

Plinovodi
Lučko – BS Rakitje,
BS Rakitje – Zabok,
Zabok – Jezerišće
i Jezerišće – Sotla

Radi povećanja sigurnosti opskrbe plinom istočne Slavonije i moguće interkonekcije sa Srbijom planira se izgradnja plinovoda Osijek – Vukovar i prve faze plinovodnog sustava Slobodnica – Sotin – Bačko Novo Selo.

Osim što bi se izgradnjom plinovoda Osijek – Vukovar (DN500/50), duljine oko 30 km, uz relativno male investicijske troškove omogućio tranzit značajnih količina plina iz Srbije i prema Srbiji, povećava se unutarnja sigurnost opskrbe istočne Slavonije stvaranjem 50-barske petlje Donji Miholjac – Vukovar – Slavonski Brod – Donji Miholjac, te će se, osim iz planiranog spoja sa Srbijom, napajati iz 75-barskog sustava iz MRČ Donji Miholjac i PČ Slobodnica.

Interkonekcija s Republikom Srbijom predviđena je izgradnjom plinovoda Slobodnica – Sotin – Bačko Novo Selo, ukupne duljine oko 100 km, kojim se predviđala interkonekcija na planirani Južni tok i transport većih količina plina iz terminala za UPP prema Srbiji. S obzirom na to da se u Srbiji gradi odvojak Turskog toka manjeg kapaciteta, kao prva faza buduće veće 75-barske interkonekcije sa Srbijom predlaže se izgradnja plinovoda Negoslavci – Sotin – Bačko Novo Selo ukupne duljine 15 km.

Izgradnjom plinovoda Negoslavci – Sotin – Bačko Novo Selo i Vukovar – Osijek otvara se mogućnost izravne dobave ruskog plina iz odvojka Turskog toka u ukupnom iznosu do 200 000 m³/h (1,7 milijardi m³/god.). U isto se vrijeme aktiviraju dodatni potencijali plinovoda Donji Miholjac – Belišće koji je u gradnji te se omogućuje tranzit plina prema Srbiji u iznosu do 155 000 m³/h (1,3 milijardi m³/god.).

Dio sigurnosne petlje
istočne Slavonije
i interkonekcija s
Republikom Srbijom

Kao i kod plinovoda Lučko – BS Rakitje, izgradnja dijela sigurnosne petlje istočne Slavonije i interkonekcija s Republikom Srbijom planira se ubrzanim tempom do kraja 2020. ili početka 2021. godine. Međutim, zbog nemogućnosti dobivanja HERA-ina odobrenja na predloženi plan i nedostatka finansijskih sredstava, početak gradnje plinovoda je odgodjen. S obzirom na to da je za dio sigurnosne petlje i interkonekcije sa Srbijom nužno osigurati značajnija sredstva (250 mil. kuna), planirani početak izgradnje predmetnih plinovoda, uz prepostavku da ih HERA odobri i za njegovu izgradnju se osigura odgovarajući iznos, odgodjen je do 2024. godine te bi plinovod bio u funkciji krajem 2025. ili početkom 2026. godine.

7

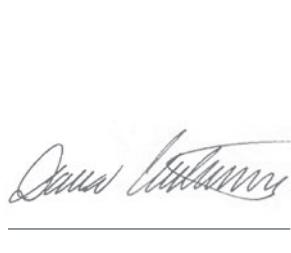
VAŽNIJI POSLOVNI
DOGAĐAJI NAKON
PROTEKA POSLOVNE
GODINE

- Puštanje u rad Kompresorske stanice KS1 u Velikoj Ludini, strateškog projekta RH. Završetkom ovog projekta Plinacro je u potpunosti zadovoljio EU Direktivu o dvosmjernom protoku plina te je značajno povećao mogućnosti tehnološkog upravljanja plinskim transportnim sustavom.
- Dana 28. 1. 2020. Uprava Društva donijela je Odluku o pokretanju postupka pregovaranja za sklapanje ugovora o kreditu u ukupnom iznosu do 250.000.000 kuna radi realizacije magistralnog plinovoda Zlobin – Omišalj DN 800/100.
- Dana 13. 3. 2020. Uprava Društva izdala je korporativno jamstvo društvu LNG Hrvatska d.o.o. za potrebe dodijele bespovratnih sredstava društvu LNG Hrvatska d.o.o. od Izvršne agencije za inovacije i mreže (INEA-e) u iznosu od 17.936.764 EUR.
- Dana 31. 3. 2020. Uprava Društva izdala je jamstvo kćerinskom društvu Podzemno skladište plina d.o.o. u iznosu do 187.600.000 kuna za refinanciranje dugoročnog kredita u HBOR-u, a koje je zamjena za prethodno jamstvo u visini od 30.000.000 EUR, čime je izloženost Plinacra smanjena.
- Nakon proteka poslovne godine, značajan događaj za poslovanje Društva je pandemija COVID-19 zbog kojeg je Vlada RH izdala čitav niz mjera za suzbijanje širenja virusa, kao i čitav niz mjera za pomoći gospodarstvu zbog pada poslovnih aktivnosti uzrokovanih virusom. Zbog suzbijanja širenja virusa Vlada RH donijela je odluku o potpunoj ili djelomičnoj zabrani rada i zabrani kretanja izvan mjesta prebivališta/boravišta što je utjecalo na smanjenje ili potpuno obustavljanje poslovnih aktivnosti u RH. Sve mjere i preporuke Vlade RH provedene su i u poslovanju Plinacra, za što je imenovan i Krizni stožer Društva. S obzirom na navedeno, Društvo je pristupilo izradi Kriznog plana poslovanja za 2020. godinu.

Potpisano u ime Uprave:

Marin Zovko
član Uprave

Daria Krstičević
članica Uprave

Ivica Arar
predsjednik Uprave

20

Savska cesta 88a, HR-10000 Zagreb, Hrvatska
tel.: 01 6301 777, fax: 01 6301 78
e-mail: plinacro@plinacro.hr
www.plinacro.hr